

**İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİ HAKKINDA
99/13482 SAYILI KARAR
(2005/9840 ve 2020/3113 SAYILI KARARLARLA YAPILAN
DEĞİŞİKLİKLERLE BERABER)**

Amaç ve kapsam

Madde 1- Bu Karar, ithalatta haksız rekabet hallerinden dampainge veya sübvansiyona konu olan ithalatın sebep olduğu zarara karşı bir üretim dalının korunması amacıyla yapılacak işlemleri ve alınacak önlemleri kapsar.

Tanımlar

Madde 2- Bu Kararda geçen deyimlerden;

- a) Dampainge: Bir malın Türkiye'ye ihraç fiyatının, benzer malın normal değerinin altında olmasını,
- b) Sübvansiyon: Menşe veya ihracatçı ülkenin fayda sağlayan, doğrudan veya dolaylı mali katkısını veya GATT 1994'ün XVI ncı maddesi çerçevesinde herhangi bir gelir veya fiyat desteğini,
- c) İhraç Fiyatı: İhraç amacıyla satılan mal için fiilen ödenmiş olan veya ödenmesi gereken fiyatı,
- d) Benzer Mal: Dampainge veya sübvansiyona konu mal ile aynı özellikleri taşıyan bir malı, böyle bir malın bulunmaması halinde ise benzer özellikleri taşıyan başka bir malı,
- e) Normal Değer:
 - 1) İhracatçı veya menşe ülkede tüketime konu olan benzer mal için normal ticari işlemler sonucunda fiilen ödenmiş olan veya ödenmesi gereken karşılaştırılabilir fiyatı,
 - 2) İhracatçı ülke veya menşe ülkenin iç piyasasında normal ticari işlemler çerçevesinde benzer malın satışlarının olmaması ya da bu satışların uygun bir karşılaştırma yapılmasına elverişli bulunmaması durumunda, benzer malın üçüncü bir ülkeye ihracatında temsil niteliğini haiz karşılaştırılabilir fiyatı veya menşe ülkedeki maliyetine makul bir kâr marjının eklenmesiyle tespit edilen fiyatı,
- f) Dampainge Marjı: Normal değer ihraç fiyatını aştığı miktarı,
- g) Sübvansiyon Miktarı: Menşe veya ihracatçı ülke tarafından ihraç edilen malın imal, üretim, ihracat veya taşıma aşamasında sağlanan, doğrudan veya dolaylı mali katkı veya GATT 1994'ün XVI ncı maddesi çerçevesinde herhangi bir gelir veya fiyat desteği şeklindeki faydaların tutarını,
- h) Zarar: Bir üretim dalındaki maddi zararı, maddi zarar tehdidini veya bir üretim dalının kurulmasının fiziki olarak gecikmesini,
- i) Önlemlerin Etkisiz Kılınması:
 - 1) Yürürlükteki dampainge karşı vergi veya telafi edici vergiden kaçınma dışında yeterli bir haklı nedeni veya ekonomik gerekçesi bulunmayan bir uygulama, işlem veya iş sonucunda, Türkiye ile üçüncü bir ülke veya Türkiye ile önleme konu ülke veya Türkiye ile önleme konu ülkedeki firmalar arasındaki ticaretin gerçekleştirilme şeklinde bir değişikliğin meydana geldiğine ve yürürlükteki dampainge karşı vergi veya telafi edici verginin iyileştirici etkisinin azaltıldığına veya bertaraf edildiğine dair delillerin bulunduğu halleri (31/12/2005 tarihli ve 26040 sayılı 4. Mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanan 2005/9840 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile değiştirilmiştir.)
 - 2) İhraç fiyatlarını düşürmek suretiyle; dampainge karşı verginin, önlem konusu ithal malların Türkiye pazarındaki satış fiyatları üzerindeki beklenen etkisinin azaltıldığına veya ortadan kaldırıldığına ve böylece kesin önlemin yerli sanayi üzerindeki zararın giderilmesine yönelik iyileştirici etkisinin zaafa uğratıldığına dair delillerin bulunduğu halleri,
- j) Bakanlık: Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakanlığı,

k) Genel Müdürlük: İthalat Genel Müdürlüğü'nü,

l) Kurul: İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu'nu,

m) GATT 1994: Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması 1994'ü,

n) Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Tedbirler Anlaşması: 26/1/1995 tarihli ve 4067 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ve 3/2/1995 tarihli ve 95/6525 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan Dünya Ticaret Örgütü Kurulu Anlaşması Ek 1'de yer alan Anlaşmayı,

o) Yönetmelik: İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmeliği,

ifade eder.

Şikayet, inceleme ve soruşturma

Madde 3- Genel Müdürlük şikayet üzerine veya gerektiğinde re'sen dumping veya sübvansiyon incelemesi yapabilir. Dampinge veya sübvansiyona konu olan ithalattan maddi zarar gördüğünü veya maddi zarar tehdidi altında bulunduğunu veya bu tür ithalatın bir üretim dalının kurulmasını fiziki olarak geciktirdiğini iddia eden üreticiler veya üretim dalı adına hareket eden gerçek veya tüzel kişi veya kuruluşlar Genel Müdürlüğe yazılı olarak başvuruda bulunabilirler.

Re'sen veya şikayet üzerine yapılan inceleme sonucunda dampinge veya sübvansiyona konu olan ithalatın ve bu ithalattan kaynaklanan zararın varlığı konusunda yeterli delillerin bulunması durumunda soruşturma açılır.

Şikayet, inceleme ve soruşturmaya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle tespit edilir.

Önlem alınmasını gerektiren haller ve önlemler

Madde 4- Önlem alınmasını gerektiren haller, dampinge veya sübvansiyona konu olan ithalatın Türkiye'de bir üretim dalında maddi zarara yol açması veya maddi zarar tehdidi oluşturması veya bir üretim dalının kurulmasını fiziki olarak geciktirmesidir.

Şikayet konusu ithalata ilişkin soruşturma sırasında, dumpingli veya sübvansiyonlu ithalatın varlığı ve bu ithalatın zarara neden olduğu konusunda ön belirlemeler yapılması halinde, soruşturma süresince zararın önlenmesi amacıyla, dumping marjı veya sübvansiyon miktarı kadar veya zararı ortadan kaldırmaya yetecek daha az bir oran veya miktarda teminat şeklinde geçici önlem uygulanabilir.

Soruşturma sırasında soruşturma konusu dumpingli veya sübvansiyonlu ithalattan kaynaklanan zararı ortadan kaldıracak şekilde menşe ülke, ihracatçı ülke veya ihracatçının taahhütleri kabul edilebilir.

Soruşturma sonucunda dumpingli veya sübvansiyonlu ithalatın varlığı ve bu ithalatın zarara neden olduğu belirlendiğinde, bu zararın önlenmesi amacıyla, dumping marjı veya sübvansiyon miktarı kadar veya zararı ortadan kaldıracak daha az bir oran veya miktarda dampinge karşı vergi veya telafi edici vergi kesin önlem olarak alınır.

Geçici ve kesin önlemlerin uygulanmasına ilişkin esaslar

Madde 5- Alınacak teminat veya verginin miktar veya oranı, malın ihracatçıları ile menşe veya ihracat ülkesi de belirtmek suretiyle tespit edilir. Ancak, bir veya birden fazla ülkeden çok sayıda ihracatçının mevcut olması ve hepsinin belirtilmesinin tatbik edilebilir bulunmaması halinde, geçici veya kesin önlemler, yalnızca söz konusu ülke veya ülkeler belirtmek suretiyle de uygulanabilir. Geçici veya kesin önlemler, taahhütleri kabul edilen firma veya ülkelerden yapılan ithalat hariç, dumpingli veya sübvansiyonlu olduğu ve zarara yol açtığı belirlenen soruşturma konusu ithalatın tamamına ayırım yapılmaksızın uygulanır.

Herhangi bir soruşturma sonucunda kesin önlem alınmasına karar verilmesi halinde, daha önce soruşturma sırasında geçici önlem alınmış ise, bunlar kesin önleme dönüştürülür. Bir taahhüdün kabul edilmesi üzerine soruşturmanın durdurulması veya sonuçlandırılması daha önce alınan geçici önlemlerin gerekli kıldığı tahsilatı engellemez.

Vergilerin geriye dönük uygulanmasına ilişkin esaslar

Madde 6- Dampingle mallar için; zarara yol açan dampingle ithalatın daha önce de yapılmış olması veya ithalatçının, ihracatçının dumping yaptığını ve bu uygulamanın zarara yol açacağını bilmesi veya bilecek durumda olması ve kısa bir dönem içinde ve zarara yol açacak miktarda dampingle ithalatın gerçekleştirilmiş olması nedeniyle, uygulanacak kesin önlemin iyileştirici etkisinin azalacağını belirlenmesi halinde, tespit edilen vergiler geriye dönük olarak uygulanabilir.

Sübvansiyonlu mallar için; kısa bir dönem içinde, giderilmesi güç bir zarara yol açacak miktarda, GATT 1994 ve Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Tedbirler Anlaşması hükümlerine aykırı sübvansiyonlara konu olan ithalatın yapılmış olması ve böyle bir zararın tekrarının önlenmesinin gerekli görülmesi halinde geriye dönük uygulama yapılabilir.

Yukarıdaki iki fıkrada sözü edilen geriye dönük uygulama, soruşturmanın başlangıç tarihinden öncesine gitmemek kaydıyla, geçici önlemlerin alındığı tarihten itibaren geriye 90 gün ile sınırlı olup, geriye dönük uygulama konusunda ithalatçılara görüşlerini bildirme fırsatı tanınır.

Dampingle veya sübvansiyonlu mallar için verilen bir taahhüdün ihlal edilmesi halinde de, taahhüdün ihlal edildiği tarihten öncesine gitmemek ve geçici önlemin alındığı tarihten geriye 90 günü aşmamak üzere, geriye dönük uygulama yapılabilir.

Kesin önlemlerin ve taahhütlerin süresi ve gözden geçirilmesi

Madde 7- Kesin önlemler, dampainge veya sübvansiyona konu olan ithalatın neden olduğu zararın etkisini ortadan kaldırmaya yetecek süre kadar yürürlükte kalır.

Kesin önlemler, yürürlüğe girdikleri tarihten itibaren en az bir yıl sonra ilgili taraflardan birinin talebi üzerine veya re'sen gözden geçirilebilir. Gözden geçirme talebinde bulunan taraflarca, gözden geçirmeyi haklı kılacak delillerin Genel Müdürlüğe sunulması gereklidir. Gözden geçirmeyi gerekli kılan duruma bağlı olarak dumping veya sübvansiyon ile zarar birlikte veya ayrı ayrı incelenmek üzere gözden geçirme soruşturması açılır ve yürütülür.

Kesin önlemler, dumping veya sübvansiyon incelemesi ile zarar incelemesini birlikte kapsayan en son gözden geçirme soruşturmasının sonuçlandığı tarihten veya yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 5 yıl süreyle yürürlükte kalır.

Ayrıca, kesin önlemin yürürlük süresinin sona ermesinden evvel, yerli üretim dalının destekleyici delilleri içeren talebi üzerine veya re'sen, nihai gözden geçirme soruşturması açılabilir. Bu soruşturmada; önlemin sona erdirilmesinin, dumpingin veya sübvansiyonun ve zararın devam etmesine veya yeniden meydana gelmesine yol açıp açmayacağı tespit edilir.

Gözden geçirme soruşturması açılması, yürürlükte bulunan kesin önlemlerin uygulanmasını engellemez.

Kesin önlemlerin süresi ve gözden geçirilmesi ile ilgili olarak bu maddede yer alan hükümler, taahhütler için de aynen uygulanır.

Gözden geçirme soruşturmaları ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Yeni ihracatçı için gözden geçirme

Madde 8- Kesin önlem kararı; soruşturma döneminde soruşturma konusu malı ihraç etmemiş olan ve ürünleri halen önleme tabi tutulan ihracatçılar veya üreticiler ile bağlantısı bulunmayan yeni üretici veya ihracatçıların talebi üzerine gözden geçirilebilir. Ancak, bu tür gözden geçirme talebinde bulunacak üretici ve ihracatçıların soruşturma döneminden sonra önleme konu olan malı Türkiye'ye ihraç etmiş olmaları ya da önemli miktarda ihraç etmek hususunda gayri kabili rücu bir akdi yükümlülük altına girmiş bulunmaları gerekmektedir. Yeni ihracatçı için gözden geçirme soruşturması, talepte bulunanlar için dumping marjını veya sübvansiyon miktarını belirlemek üzere hızlandırılmış şekilde yürütülür.

Yeni ihracatçı için gözden geçirme soruşturmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Kesin önlemlerin askıya alınması

Madde 9- Pazar koşullarının geçici olarak değişmesi nedeniyle, önlemlerin askıya alınması sonucunda yerli üretim dalındaki zararın devam etme veya yinelenme ihtimalinin bulunmaması ve ilgili üreticilerin konuya ilişkin görüşlerinin de dikkate alınması kaydıyla, en az bir yıl yürürlükte bulunan önlemlerin uygulanması, Kurulun kararı ve Bakanlık onayı ile 9 ay süresince geçici olarak durdurulabilir. Bu süre, en fazla bir yıl daha uzatılabilir.

Pazar koşullarındaki değişimin savaşı hali, doğal afet, yangın, grev, lokavt gibi mücbir sebep hallerinden kaynaklanması durumunda, önlemin bir yıl yürürlükte bulunması koşulu aranmaz.

İthalatta Korunma Önlemlerine İlişkin Mevzuat kapsamında korunma önlemi uygulanan bir malın ithalatında yürürlükte bulunan önlemler, korunma önleminin yürürlükte kaldığı süre ile sınırlı olmak kaydıyla, Kurulun kararı ve Bakanlık onayı ile kısmen veya tamamen askıya alınabilir ve bunların nevi değiştirilebilir. Bu yönde alınacak kararlar yürürlük tarihinden başlamak üzere ileriye dönük olarak geçerli olup daha önce yapılmış olan tahsilatların iadesi talep edilemez. (22/10/2020 tarihli ve 31282 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2020/3113 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile değiştirilmiştir.)

Önlemlerin uygulanmasının durdurulma gerekçesinin ortadan kalkması halinde ise Kurulun kararı ve Bakanlık onayı ile önlemlerin tekrar yürürlüğe konulmasına karar verilebilir.

Kesin önlemlerin askıya alınmasına ve tekrar yürürlüğe konulmasına ilişkin kararlar Resmî Gazete'de yayımlanacak bir tebliğle ilan edilir.

Fazla alınan vergilerin iadesi

Madde 10- Gerçek dumping marjı veya sübvansiyon miktarından daha fazla ödenmiş vergilerin iadesi için ithalatçılar delilleriyle birlikte yazılı olarak Genel Müdürlükten geri ödeme talebinde bulunabilirler. Başvurunun yeterli bilgi ve belgeleri içermesi halinde yapılacak soruşturma neticesinde ödenen dumpinge karşı vergi veya telafi edici verginin gerçek dumping marjını veya sübvansiyon miktarını aşmasının belirlenmesi halinde, aşan kısmın iadesine Kurulca karar verilir.

İadeye ilişkin işlemler ve yürütülecek soruşturma ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Önlemlerin etkisiz kılınmasının engellenmesi

Madde 11- Kesin önlemlerin, yürürlükteki dumpinge karşı vergi veya telafi edici vergiden kaçınma dışında yeterli bir haklı nedeni veya ekonomik gerekçesi bulunmayan bir uygulamaya, işlem veya iş sonucunda etkisiz kılındığının açılacak soruşturma neticesinde belirlenmesi halinde, dumpinge karşı vergiler ile telafi edici vergiler, önleme konu ülkeden benzer mallar ya da parçaları ile bunların üçüncü ülkelere ithalatını da kapsayacak şekilde genişletilerek uygulanabilir. Dumpinge karşı vergi ya da telafi edici verginin önleme konu ülkede yerleşik üretici/ihracatçıların belirtilmesi suretiyle ayrı olarak tespit edildiği hallerde, ayrı miktar veya oranlara tabi olan firmalar için uygulanan dumpinge karşı vergi veya telafi edici vergi, o ülke için geçerli en yüksek oran ya da miktardaki dumpinge karşı vergi veya telafi edici vergiyi geçmeyecek şekilde yükseltilebilir. Bu fıkraya göre yürütülecek soruşturmalar süresince, soruşturma konusu malların ithalatı, etkisiz kılındığı öngörülen önlem tutarı kadar teminata bağlanabilir.

Kesin önlemlerin ihraç fiyatlarını düşürmek suretiyle etkisiz kılındığının açılacak soruşturma neticesinde belirlenmesi halinde, belirlenen yeni dumping marjına göre dumpinge karşı vergi yeniden tespit edilir. Bu fıkraya göre yürütülecek soruşturmaların, normal değer yeniden incelenmesini de kapsamı halinde, soruşturma konusu malların ithalatı soruşturma süresince, etkisiz kılındığı öngörülen önlem tutarı kadar teminata bağlanabilir.

Soruşturma konusu malların ithalatının teminata bağlanması ve bilahare soruşturma sonucunda önlem uygulanmasına karar verilmesi halinde; karar verilen önlem ile mevcut önlem arasındaki farka tekabül eden teminatlar hazineye irat olarak kaydedilir. Karar verilen önlem ile mevcut önlem arasındaki farktan fazla olan teminat iade edilir, az olan kısım için ise tahsilat yapılmaz. Soruşturmanın önlemsiz kapatılmasına karar verilmesi halinde teminat uygulamasına son verilir ve alınan teminatlar iade edilir.

Önlemlerin etkisiz kılınmasının engellenmesine ilişkin işlemler ve yürütülecek soruşturmalar ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir. (31/12/2005 tarihli ve 26040 sayılı 4. Mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanan 2005/9840 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile değiştirilmiştir.)

Yürürlükten kaldırılan karar

Madde 12- 8/9/1989 tarihli ve 89/14506 sayılı Kararname yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- Bu Kararın 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasında düzenlenen 5 yıllık süre, 26/3/1995 tarihinden önce uygulamada bulunan kesin önlemler için bu tarihte; anılan tarihten sonra uygulamaya konulan kesin önlemler ve taahhütler için ise yürürlüğe girdikleri tarihte başlar.

Yürürlük

Madde 13- Bu Karar 25/10/1999 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 14- Bu Kararı, Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakan yürütür.